

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2026 - 2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Tibiscus" din Timișoara
1.2. Facultatea	de Psihologie
1.3. Departament	Psihologie
1.4. Domeniul de studiu	Psihologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Licență
1.6. Specializarea	Psihologie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Psihodiagnosticul personalității	Cod	LPS223
2.2. Titular activități de curs	Conf. univ. dr. Gavril Rad		
2.3. Titular activități practice	Asist. univ. drd. Alex Armand Hohn		
2.4. An de studiu ²	2	2.5. Semestrul ³	4
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E	2.7. Regimul disciplinei ⁵	DO
2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	DS		

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
2	-	2			4
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
28	-	28			56
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

Tutoriat ⁹	10
Examinări ¹⁰	2
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSIsem)	69
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)	56
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOADsem + NOSIsem)	125
3.6. Nr ore / ECTS	25
3.7. Număr de credite¹³	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Psihodiagnosticul aptitudinilor Psihologia personalității Bazele teoretice ale evaluării psihologice
4.2. Competențe	Competențe profesionale: CP1 - Operarea cu concepte fundamentale din psihologia personalității și psihometrie. CP4 - Evaluarea psihologică a individului prin selectarea, administrarea, scorarea și interpretarea responsabilă a instrumentelor de evaluare a personalității, sub supervizare. CP5 - Integrarea datelor provenite din surse multiple și formularea concluziilor și recomandărilor psihologice în limitele competenței profesionale. Competențe transversale: CT1 - Exercițierea sarcinilor profesionale în acord cu principiile etice, deontologice și cu standardele privind utilizarea testelor psihologice. CT2 - Comunicarea clară și colaborarea profesională în contexte de evaluare psihologică.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare

$$\text{Nr.credite} = \text{NOCpSpD} \times \text{CC} + \text{NOApSpD} \times \text{CATOCpSdP} \times \text{CC} + \text{TOApSdP} \times \text{CA} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSdP = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSdP = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- CC/CA = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți

Curs

Aplicații (S/L/P)

Licență

2

1

Master

2,5

1,5

Licență lb. străină

2,5

1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

	CT3 - Autoevaluarea nevoilor de formare continuă și utilizarea critică a dovezilor științifice.
--	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Calculator, platformă online, proiector / tablă inteligentă, acces la internet, materiale didactice de specialitate
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Calculator, platformă online, proiector / tablă inteligentă, acces la internet, materiale didactice de specialitate

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei: 5				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
Cft2	- explică principalele modele contemporane ale personalității (Big Five/Five-Factor Model, HEXACO și abordări dimensionale); - explică rolul fidelității, validității, normelor, erorii de măsurare și al echității în evaluarea personalității; - diferențiază trăsăturile normative de constructele clinice și de diagnosticul tulburărilor de personalitate.	- formulează întrebarea de evaluare și selectează metode adecvate scopului, populației și contextului; - compară critic instrumentele de evaluare pe baza dovezilor psihometrice și a limitelor lor; - justifică alegerea unei strategii multimethod/multi-informant atunci când situația o impune.	- utilizează o abordare bazată pe dovezi și evită interpretările care depășesc suportul empiric al instrumentului; - recunoaște limitele propriei competențe și necesitatea supervizării.	1
Cftct 3	- descrie metodele de evaluare a personalității: auto-raportare, hetero-raportare, interviu, observație și date comportamentale; - identifică surse de eroare: dezirabilitate socială, răspuns aleator, simulare/disimulare, inconsistență și efecte de context.	- administrează și scorează, în scop didactic și în limitele drepturilor de utilizare, instrumente standardizate; - examinează indicatorii de validitate a protocolului și interpretează profilurile raportându-le la norme și la context; - identifică situațiile în care datele sunt insuficiente sau contradictorii.	- gestionează prudent datele sensibile și securitatea materialelor de testare; - documentează deciziile de evaluare și își revizuieste concluziile când apar informații noi.	1
Cft 4	- explică relația dintre construct, operaționalizare și scor; - descrie relevanța validității de construct, criteriu și conținut, a fidelității și a preciziei scorurilor;	- interpretează scoruri standardizate, profiluri și diferențe între surse de informație; - integrează rezultatele testelor cu anamneza/interviul și informațiile contextuale;	- manifestă gândire critică față de rezultate neașteptate și față de propriile biasuri; - urmărește calitatea, echitatea și transparența procesului de evaluare.	1

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

	- explică problemele de echivalență culturală și lingvistică în evaluarea personalității.	- formulează concluzii proporționale cu calitatea și limitele dovezilor disponibile.		
Cft5	- cunoaște principiile etice și standardele profesionale relevante pentru testare și evaluare; - explică cerințele privind consimțământul informat, confidențialitatea, securitatea testelor și utilizarea instrumentelor în limitele calificării.	- identifică și analizează dileme etice în selectarea, administrarea, interpretarea și comunicarea rezultatelor; - aplică principiile de utilizare responsabilă a testelor în studii de caz.	- acționează cu integritate, respect și responsabilitate față de persoana evaluată; - protejează confidențialitatea și drepturile beneficiarului.	1
CF2	- explică principiile comunicării rezultatelor evaluării personalității către beneficiari și alți profesioniști; - descrie structura și funcțiile unui raport psihologic bazat pe date.	- redactează o sinteză/raport de evaluare care integrează întrebarea de evaluare, metodele, rezultatele, limitele și concluziile; - oferă feedback într-un limbaj clar, non-stigmatizant și adaptat audienței; - distinge între descrierea trăsăturilor și inferențele clinice/diagnostice.	- comunică rezultatele cu respect pentru autonomie, diversitate și demnitate; - formulează recomandări prudente, relevante și susținute de date.	1

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Formarea competențelor de evaluare științifică și responsabilă a personalității prin înțelegerea modelelor contemporane, selectarea critică a metodelor și instrumentelor, interpretarea integrată a datelor și comunicarea concluziilor în acord cu standardele psihometrice, etice și profesionale.
7.2. Obiectivele specifice	• Explicarea principalelor modele contemporane ale personalității și a implicațiilor lor pentru evaluare. • Înțelegerea proprietăților psihometrice relevante pentru interpretarea scorurilor: fidelitate, validitate, norme, eroare de măsurare și echitate. • Compararea metodelor de evaluare: auto-raportare, hetero-raportare, interviu, observație și date comportamentale. • Selectarea instrumentelor în funcție de scop, populație, context și dovezile disponibile. • Administrarea, scorarea și interpretarea didactică a unor instrumente standardizate, în limitele drepturilor de utilizare. • Identificarea stilurilor de răspuns și a indicatorilor care pot afecta validitatea protocolului. • Integrarea datelor din surse multiple și formularea unor concluzii proporționale cu dovezile. • Înțelegerea abordărilor dimensionale și categoriale în evaluarea personalității și a tulburărilor de personalitate. • Dezvoltarea competenței de redactare a raportului și de comunicare a feedbackului. • Aplicarea principiilor etice, deontologice, culturale și de securitate a testelor.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
C1. Fundamentele evaluării personalității. De la construct la decizia de evaluare	Prelegere interactivă, problematizare, exemple	Rolul evaluării personalității; întrebarea de evaluare; modelul scientist-practitioner; diferența dintre testare și evaluare integrată. 2 ore
C2. Modele contemporane ale personalității: Big Five / Five-Factor Model	Prelegere interactivă, analiză critică	Structura trăsăturilor, domenii și fațete; stabilitate și dezvoltare; implicații pentru măsurare. 2 ore

C3. Modele alternative și complementare: HEXACO și abordări integrative	Expunere, comparație de modele, dezbateri	Compararea modelelor; convergențe, diferențe și criterii de alegere în evaluare. 2 ore
C4. Psihometria evaluării personalității	Prelegere, demonstrație, exerciții	Fidelitate, validitate, norme, eroare standard de măsurare, intervale de încredere și utilitatea scorurilor. 2 ore
C5. Metode de evaluare: auto-raportare, hetero-raportare, interviu și observație	Prelegere, studiu de caz	Avantaje, limite, convergența surselor și principiul evaluării multimethod/multi-informant. 2 ore
C6. Instrumente bazate pe trăsături: NEO, BFI-2, IPIP și instrumente validate în limba română	Prelegere, demonstrație, analiză de manual	Selecția instrumentului în funcție de scop, populație, norme, drepturi de utilizare și dovezi psihometrice. 2 ore
C7. Stiluri de răspuns și validitatea protocolului	Prelegere, problematizare, exemple	Dezirabilitate socială, acquiescence, inconsistență, răspuns aleator, simulare/disimulare și limitele detectării. 2 ore
C8. Personalitatea în context clinic: modele dimensionale și categoriale	Prelegere integrativă, studiu de caz	Trăsături normative versus patologie; introducere în abordările dimensionale ale personalității patologice. 2 ore
C9. Evaluarea tulburărilor de personalitate și diagnosticul diferențial	Prelegere, analiză de caz	Integrarea interviului, chestionarelor și informațiilor colaterale; evitarea suprainterpretării scorurilor. 2 ore
C10. Dezvoltarea personalității și evaluarea la adolescenți	Prelegere, analiză de literatură	Stabilitate și schimbare, adecvarea normelor la vârstă, surse multiple și precauții în inferențele clinice. 2 ore
C11. Cultură, limbă, gen, dizabilitate și echitate în evaluare	Prelegere, dezbateri, studii de caz	Echivalență, adaptare, bias de măsurare, interpretarea contextuală și limitele generalizării. 2 ore
C12. Integrarea datelor și formularea psihologică	Prelegere, demonstrație, studiu de caz	De la scoruri la profil; convergențe și discrepanțe; formularea ipotezelor și a concluziilor bazate pe dovezi. 2 ore
C13. Raportul psihologic, feedbackul și etica evaluării personalității	Prelegere, analiză de exemple, problematizare	Raportare clară, limite, recomandări; consimțământ, confidențialitate, securitatea testelor și evaluarea digitală. 2 ore
C14. Integrare: proiectarea unui demers complet de evaluare a personalității	Studiu de caz integrativ, recapitulare aplicată	Selectarea metodelor, interpretarea datelor, formularea concluziilor și justificarea deciziilor profesionale. 2 ore

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
L1. Formularea întrebării de evaluare și construirea planului de evaluare	Exercițiu ghidat, studiu de caz	Transformarea solicitării într-o întrebare evaluabilă; alegerea surselor de date și identificarea limitelor. 2 ore
L2. Operaționalizarea trăsăturilor Big Five	Exercițiu aplicativ, analiză de itemi	Identificarea domeniilor și fațetelor; relația dintre construct, item și scor. 2 ore
L3. Compararea Big Five și HEXACO pe un studiu de caz	Lucru în grup, analiză comparativă	Alegerea modelului și justificarea interpretării în funcție de scopul evaluării. 2 ore
L4. Evaluarea calității psihometrice a unui instrument	Analiză de manual, exercițiu	Fidelitate, validitate, norme, eroare de măsurare și adecvarea populației normative. 2 ore
L5. Integrarea auto-raportării cu hetero-raportarea și interviul	Studiu de caz, exercițiu	Analiza convergențelor și discrepanțelor dintre surse; ipoteze alternative. 2 ore
L6. Administrarea, scorarea și interpretarea unui instrument de trăsături	Demonstrație, exercițiu supervizat	Exercițiu didactic pe instrumente accesibile/licențiate; scoruri standardizate și profil. 2 ore
L7. Identificarea stilurilor de răspuns	Exercițiu, analiză de protocoale	Cazuri de dezirabilitate, inconsistență și răspuns atipic; decizii privind interpretabilitatea. 2 ore
L8. Personalitate normală și personalitate patologică	Studiu de caz, discuție critică	Delimitarea descrierii trăsăturilor de inferența clinică; abordări dimensionale. 2 ore
L9. Evaluarea personalității în context clinic	Studiu de caz integrativ	Construirea unei baterii, integrarea interviului și a chestionarelor, formularea limitelor. 2 ore
L10. Evaluarea personalității la adolescent	Studiu de caz, lucru în grup	Selectarea surselor, interpretarea dezvoltativă și evitarea etichetării premature. 2 ore
L11. Bias cultural și echitate în testare	Analiză critică, dezbateri	Analiza unui caz de evaluare interculturală; adaptare, norme și interpretare prudentă. 2 ore
L12. Integrarea rezultatelor într-un profil de personalitate	Exercițiu integrativ	Triangularea datelor, formularea ipotezelor și diferențierea constatărilor de interpretări. 2 ore
L13. Redactarea raportului și comunicarea feedbackului	Atelier, peer-review	Redactarea unei secțiuni de raport; formularea concluziilor, limitelor și recomandărilor într-un limbaj non-stigmatizant. 2 ore
L14. Studiu de caz final: evaluare completă a personalității	Proiect aplicativ, prezentare și feedback	Justificarea selecției instrumentelor, integrarea datelor, raportarea și reflecția etică. 2 ore

9. Bibliografie

9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Iliescu, D., & Sulea, C. (coord.). (2015). <i>Tratat de psihodiagnostic al personalității</i> . Polirom.
	Cervone, D., & Pervin, L. A. (2018). <i>Personality: Theory and Research</i> (14th ed.). Wiley.
	Soto, C. J., & John, O. P. (2017). The next Big Five Inventory (BFI-2): Developing and assessing a hierarchical model with 15 facets. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> , 113(1), 117–143.
	American Educational Research Association, American Psychological Association, & National Council on Measurement in Education. (2014). <i>Standards for Educational and Psychological Testing</i> .
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	American Psychological Association. (2020). <i>APA Guidelines for Psychological Assessment and Evaluation</i> . American Psychological Association.
	DeYoung, C. G. (2015). Cybernetic Big Five Theory. <i>Journal of Research in Personality</i> , 56, 33–58.
	Lee, K., & Ashton, M. C. (2018). Psychometric properties of the HEXACO-100. <i>Assessment</i> , 25(5), 543–556.
	American Psychiatric Association. (2022). <i>Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders</i> (5th ed., text rev.; DSM-5-TR).

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului¹⁸

Conținuturile disciplinei sunt corelate cu abordările contemporane din psihologia personalității și evaluarea psihologică, care privilegiază modele dimensionale validate empiric, evaluarea multimethod/multi-informant, analiza calității psihometrice și interpretarea contextuală a scorurilor. Activitățile practice dezvoltă competențe de selecție justificată a instrumentelor, analiză a validității protocolului, integrare a datelor și redactare a raportului. Disciplina urmărește standardele actuale privind utilizarea responsabilă, echitabilă și etică a testelor psihologice și pregătește studenții pentru activități de evaluare desfășurate sub supervizare în contexte clinice, educaționale și organizaționale.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. 19
11.4a Examen	Înțelegerea modelelor personalității, a principiilor psihometrice și a logicii evaluării; alegerea și justificarea metodelor; interpretarea critică a rezultatelor.	Teste pe parcurs ²⁰ :	%	70% (min. 5)	
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²¹ :	%		
		Examen scris cu itemi teoretici și aplicații de analiză/interpretare a unor situații de evaluare.	70% (min. 5)		
11.4b Seminar	● Cunoștințe practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)			%(minim 5)	
11.4c Laborator	Selectarea justificată a instrumentelor; administrarea/scorarea didactică; interpretarea integrată; identificarea limitelor; redactarea clară și etică a concluziilor.	Portofoliu / studiu de caz aplicativ: plan de evaluare, minimum două surse de date, interpretare integrată, limite și raport sintetic.		30% (min. 5)	
11.4d Proiect	● Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese			%(minim 5)	
11.5 Standard minim de performanță Pentru promovarea disciplinei, studentul trebuie să obțină minimum nota 5 la examen și minimum nota 5 la activitatea practică. Standard minim: definește corect constructele și modelele principale; diferențiază testarea de evaluarea integrată; selectează un instrument adecvat scopului și populației; interpretează prudent scorurile raportându-le la norme și limite; recunoaște sursele majore de bias și respectă principiile etice și de securitate a testelor. Pentru performanță foarte bună: compară critic modele și instrumente, integrează coerent date din surse multiple, identifică explicații alternative și formulează concluzii și recomandări clare, proporționale cu dovezile disponibile.					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor

¹⁸ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

¹⁹ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁰ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²¹ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 15.09.2026

Data avizării în Departament: 22.09.2026

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular curs	Conf. univ. dr. Gavril Rad	
Titular seminar	Asist. univ. drd. Alex Armand Hohn	
Responsabil program de studii	Lect.univ.dr. Teodor Voicu	
Director Departament	Conf. univ. dr. Ioana-Eva Cădariu	